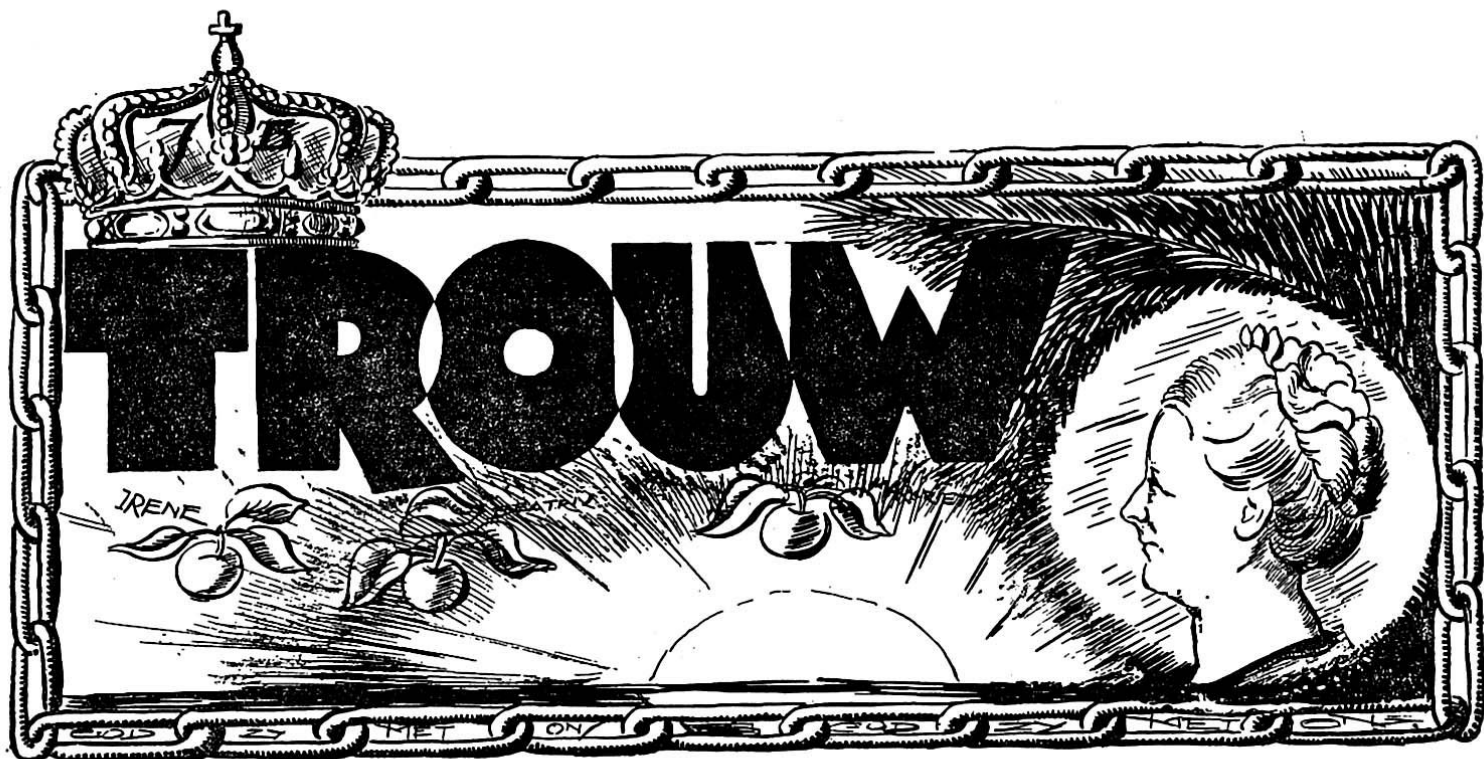

19 MAART
1943

Helpt den herder, die voor u strijdt,
Of helpt den wolf, die u verbijt,
Weest niet meer neutralisten.
Vernielt den tyran, 'tis meer dan tijd,
Met al zijn tyrannisten.

1e JAARGANG
No. 3

Geuzenliedboek.

TOTALITAIR EN DEMONISCH.

De op 24 Februari j.l. te München voorgelezen proclamatie van Hitler vraagt de aandacht.

Zij doet zien, waarin het wezen en karakter van het nationaal-socialisme, en van het daarop gebaseerde Deutsche systeem, bestaat.

Zij geeft met enkele forsche lijnen aan, wat de aanvaarding van de nationaal-socialistische wereldbeschouwing en de nationaal-socialistische levenshouding inhoudt.

Zij werpt een helder licht op de hettekenis van de nationaal-socialistische macht voor hen, op wie deze macht zich werpen kan. Op enkele punten willen wij dit aangeven.

* *

Het nationaal-socialisme is totalitair.

Het bindt den mensch volledig.

Het vordert den geheelen mensch, al zijn ziele- en lichaamskrachten.

Het kent slechts één vrijheid, n.l. die van slaafsche onderwerping.

Wie het aanvaardt, begeeft zich vrijwillig in slavernij.

Wie het niet aanvaardt, wordt daar waar het heerschende macht is geworden, geknecht.

Het totalitair karakter van het nationaal-socialisme wordt verwekelijkt door de macht in de handen van één mensch te leggen, den leider.

Daarom noopt het nationaal-socialisme zijn aanhangers zich geheel over te geven aan dien éénen mensch.

De leer, de strevingen en doeleinden van het nationaal-socialisme worden ten slotte door dien éénen mensch bepaald.

Hij stelt de leer vast.

Hij formuleert de strevingen.

Hij omschrijft het doel.

Hij wijst de middelen aan, waarmede strevingen en doeleinden moeten worden bereikt.

Zijn woord is een decreet, het decreet.

Hij legt dit decreet op aan de partijleden, en eischt hun algeheele overgave aan wat het bevat.

Hij legt dit ook op aan het leven, overal waar het onder zijn macht staat.

* *

Een drietal citaten uit de proclamatie, ten bewijze.

I. „De gigantische massa van het Deutsche volk staat thans achter

het nieuwe rijk. Zij is vast besloten, onvoorwaardelijk toe te stemmen in de nieuwe rijksgedachte en de nationaal-socialistische gedachtenwereld, welke die rijksgedachte aanvult.”

Dit is slavernij, niet het resultaat van een vrije keuze. Dit is een decreet; niet een beschrijving van de innerlijke werkelijkheid. Dit formuleert het totalitair karakter van het nationaal-socialisme en van zijn macht.

II. „De partij nu is de onveranderlijke belichaming van deze macht geworden en thans de inwendige garant niet alleen van het behalen van de overwinning, maar daardoor ook van het behoud van ons volk voor de toekomst. Speciaal in deze maanden en misschien in de komende jaren heeft zij haar tweede groote, historische taak te volbrengen: het Deutsche volk onvermoeid wakker te houden, het den omvang der gevaren duidelijk voor oogen te stellen, het heilige geloof aan de overwinning dier gevaren te versterken, zwakke naturen kracht te geven en saboteurs onverbiddelijk te vernietigen. Ophelderend moet zij, zooals vroeger werkzaam zijn, daar, waar men gewillig opheldering aanvaardt, terreur met een tienmaal grootere terreur breken, verraders uitroeien, waar zij zich ook bevinden en onverschillig onder welk mom zij hun volksvijandige oogmerken willen verwezenlijken.”

Dit is de taak van de partij, van alle partijleden, in het bijzonder van „de oudste strijders” in en voor de partij, omdat zij „thans nog altijd de sterkste fanatici” zijn.

Dit is het bevel van den leider. Hij eischt van de partijleden volledige overgave aan zijn wil. Geen enkele beperking wordt in acht genomen. Alle middelen, ook de afgrijselijkste, moeten worden gebruikt, mits zij het aangegeven doel slechts dienen.

III. „Wij zullen ook geen seconde aarzelen om de landen, die voor het uitbreken van dezen oorlog verantwoordelijk zijn, te betrekken bij de prestaties in dezen historischen strijd. Wij zullen het als een natuurlijke zaak beschouwen, geen vreemde levens te ontzien in een tijd, die van ons eigen leven zoo zware offers vraagt.”

Dit kondigt aan, met name voor de bezette landen, wat geschieden gaat, als God het niet verhoedt. De macht des gewelds wordt vermenigvuldigd. De tyran toont ons, zonder eenige bedekking, zijn klauwen. Volkenrecht, noch nationaal recht in de bezette gebieden, leggen eenig gewicht in de schaal. Alleen de brute macht, de onbeheerschte machtswellust, spreken in deze zinnen.

* *

satie van het vrijwilligersleger. Dit maakt zijn schuld allerminst kleiner, maar is wel van beteekenis voor de vraag, of er van noodweer kan sprake zijn. Dit kan ook hierom niet, wijl door den dood van generaal Seyffardt geen enkel dreigend kwaad werd afgewend. Het geheele beroep op noodweer is niet anders, dan een vervalsching van de situatie. De aanslag draagt niet het karakter van verdediging tegen een aanval, maar van een strafgericht tegen een landverrader. Een onwettig strafgericht, want het zwaard tot handhaving van het recht is aan de overheid toevertrouwd, niet aan particulieren.

Evenmin als van noodweer kan hier sprake zijn van een handelen uit nood. Dat verweer is gevoerd, toen in de eerste jaren der Duitsche republiek veem-moorden aan de orde van den dag waren. Zulk een moord moest straffeloos zijn, zoo werd gezegd, wanneer hij ten doel had den staat te beschermen tegen nadeel. Een misdrijf, waarbij vaderlandsliefde het motief was, zou dan nooit gestraft kunnen worden. In een rechterlijke beslissing inzake een van die moorden wordt echter terecht gevraagd: „Laat zich aldus niet de moord op een minister, van wien vast staat of beweerd wordt dat hij zijn land verraden wil, altijd rechtvaardigen?”

Maar is het nu wel noodig aldus uit te zoeken, of de dader tot zijn daad gerechtigd was? Het slachtoffer heeft niet anders dan het verdient; is daarmede niet alles gezegd? Heeft het slachtoffer, wat het verdient? Er is geen procesgang geweest, geen verhoor, geen mogelijkheid van verdediging, geen rechterlijke beslissing. Is het toelaatbaar, dat een willekeurig persoon beslist, dat een ander den dood verdiend heeft, en hem dan van het leven berooft? De Duitsche veem-moorden hebben doen zien, op hoe lichtvaardige gronden menschen werden gedood. De politieke moord is een veel te ruw middel om als instrument tot handhaving van het recht te kunnen dienen. En de politieke moordenaar is niet iemand, die tot handhaving van het recht geroepen is. Politieke moord is niet rechtspleging, maar misdrijf.

Maar generaal Seyffardt's doen was een ernstig misdrijf, was landverraad. Moest dat ongestraft blijven? Kan en mag daarin worden berust? Daartegen komt toch het rechtsgevoel in opstand?

Hierop past tweërlei antwoord. Vooreerst: Natuurlijk zullen te zijner tijd strafvervolgingen van landverraders plaats hebben. En voorts: de aardsche strafbedeeling is onvolmaakt, in handen van menschen, wier kennis en macht beperkt is; lang niet altijd kan het recht gehandhaafd worden. Naar verbetering der rechtspleging moet steeds gestreefd; maar in haar onvolmaaktheid moet ten slotte worden berust; in elk geval is de revolver van particuliere rechtshandhavers een middel erger dan de kwaal.

Maar het is thans oorlog, werpt men tegen, en niet een normale tijd. Volkomen juist; maar ook de oorlog is aan het recht onderworpen. Private personen, die met de wapenen strijden, mogen a's franc-tireurs worden gestraft. En sluipmoord is ook in den oorlog niet een wettig strijdmiddel.

Nu goed, aldus een laatste poging tot vergoelijking, theoretisch, principieel, is de moord niet te verdedigen, maar hij is een noodzakelijke ontlasting van de spanning, die al de maatregelen van geweld en onderdrukking in ons volk hebben doen ontstaan! Een voos en boos argument! Want de principieele beschouwing is die, waarop wij ons oordeel moeten gronden en waarnaar wij ons leven moeten richten. Aan die beschouwing lippenhulde brengen en haar voor de praktijk verwerpen is een vierkant verloochenen van de beginselen, die men zegt te huldigen.

De politieke moord past bij de nationaal-socialistische beschouwing: recht is wat voor den staat nuttig is. Hij mag als strijdmiddel niet worden aanvaard, goedgekeurd of vergoelijkt door wie beter beginsel belijdt en daarnaar het geheele leven wil richten.

EEN PRECEDENT.

Speciaal bestemd voor de deserteurs.

Van het conflict der bijzondere school met de hedendaagsche machthebbers over de benoeming en het ontslag van leerkrachten vinden wij een zeer merkwaardig precedent in het Gedenkboek van het christelijk onderwijs: „Van strijd en zegen” (pag. 57 e.v.).

In het jaar 1796 bestonden er te Utrecht een tweetal Gereformeerde scholen, uitgaande van de kerk, z.g. diaconiescholen. In dat jaar, het tweede jaar der Bataafsche „vrijheid”, stelde het revolutionaire provinciaal bestuur van Utrecht een schoolreglement vast, waarbij de scholen een „algemeen christendom” werd voorgeschreven en waarbij de zeggenschap over de benoemingen van leerkrachten aan een regeeringsinstantie werd gebracht, te weten: het „Comité tot publiek onderwijs”. Ook aan de regenten der genoemde diaconiescholen werd dit reglement ter naleving toegezonden. „Doch de Utrechtsche kerkeraad”, zoo schrijven de opstellers van het Gedenkboek, „zag den toestand helder in en met

mannenmoed verdedigde hij zijn goed recht, de vrijheid zijner scholen en hield hoog de vaan van het christelijk onderwijs, toen schier heel het land de knieën boog voor den Baäl der nieuwe opvoedingsbegrippen.

In het breedvoerige request van den kerkeraad aan het provinciaal bestuur wordt bemoeienis van overheidsinstanties met aanstelling en ontslag van leerkrachten aan deze vrije, christelijke scholen afgewezen, o.m. op deze overweging:

„dat de godsdienstige vrijheid niet toelaat, het opzicht, de af- en aanstelling van meesters, vooral geschikt om kinderen van eene bijzondere godsdienst-gezindheid in hare leerstukken, en de daarop gebouwde Zedeleer, te onderwijzen, over te laten aan een Commissie, waarvan de meerderheid, zoo niet alle de leden, zeer ligt kunnen bestaan uit lieden van gansch onderscheidene godsdienstige begrippen”.

Men ziet het: de strijd van nu, is dezelfde als de strijd van toen. De belager is dezelfde.

De punten, waar de strijd op ontbrandt — benoeming en ontslag — zijn dezelfde.

De argumenten voor het verzet zijn dezelfde.

Er is één verschil. Toen boog schier heel het land de knieën voor den Baäl, thans is er een groote schare van bestuurders, onderwijzers en ouders, die zich niet gebogen hebben en die, hoog houdende de vaan van het christelijk onderwijs, front maken.

Door den christelijken moed der enkelen is in het verleden in Nederland een zoo groote zaak gewrocht als het christelijk onderwijs. Welk een belofte voor ons vaderland, als de enkelen van toen er nu velen zijn. Dat toch niemand achterblijve in het verstaan van zijn plicht.

INGEKOMEN GIFTEN.

In verband met het daaraan verbonden gevaar zouden wij gaarne de vermelding van giften zooveel mogelijk beperken. Wij verzoeken daarom onze vrienden slechts in zeer bijzondere gevallen verantwoording in ons blad te vragen. Voor ditmaal willen wij nog een uitzondering maken en de volgende giften vermelden: Steentjes 350, Z.Z. te Z. 25, W.W. 250, Z. te Z. 114, Ds. W. 60, No. 53 15.50, H.Z. 20, Oranjeklant 100, D.K. 6, H. de O. 100, C. v. A. 10, voor R. 10, t. a. N. 4.31—8, 9.50, K. en J. 26.50, Janus 2.50, Narus, Luctor 45, Nijb. 200, T. T. 3, L. O. K. 20.52/807, 7.50, N.N. 45, Ulam, 66, Q. te Q. 11, H. N. H. 10, D. S. W. 107, G. W. W. 30, Strijd 15, N. Z. 55, S. K. 50, Margriet 50. Hartelijk dank aan allen, vermeld of onvermeld, die op deze wijze ons werk steunen!

EN NOG „DE STANDAARD”!

„De Standaard” is er nog!

Hoort ge het den Christelijken huisvader zeggen? Hij kijkt je verheerlijkt aan, zijn oogen schitteren en dan wijst hij op de altijd nog eigen kop van zijn lijfblad: „Begrijp je er iets van, dat ze „De Standaard” niet verbieden. Zij is er nog”.

Ja, „De Standaard” is er nog!

Je wijft er je oogen bij uit, kijkt de krant eens aan en je vraagt: „Hoe is het bestaanbaar?”

Inderdaad, die vraag is gewettigd, maar dan niet met het gezicht naar den bezetter gericht, maar tot hen, die eens kloek en moedig en met trots zich Anti-Revolutionair hebben genoemd.

Hoe is het mogelijk, „De Standaard” is er nog, maar als een gelijkgeschakeld apparaat in de handen van de Nationaal-Socialisten en de Duitschers. Als de leiders van de partij, die vroeger in haar kolommen zoo fier tegen despotisme gestreden hebben, dat nog eens konden zien, zouden ze met een bloedend hart vragen: Hoe is het mogelijk? „De Standaard” is er nog.

Hoe het mogelijk is?

Of dacht ge dat de Duitschers haar gaan verbieden? Nimmer! Geen druppels, maar stroomden nazi-lectuur loopen via haar kolommen in de bedding van onze Christelijke gezinnen. Het is het eenige kanaal waarlangs zij hun doodelijk en venijnig vergif voor den ondergang van het Christelijk gezinsleven kunnen aanwenden. Het wordt ingegeven en gesmaakt.

Waar gaan we heen?

„De Standaard” noemt de, door de Duitschers wederrechtelijk ingevoerde, Sociale Verzekering, de voltooiing van het werk van Talma; de binding van het bedrijfsleven in de „nazi-socialistische-Führerorganisatie, de voltooiing van Kuypers ideaal, die het eerst van allen pleitte voor een Wetboek op den Arbeid; veroordeelt illegaal werk als „spelen met vuur”; plaats verslagen van landverraderlijke Nazi-vergaderingen, op Zondag houden; verleent ruimte op oudejaarsavond, nog wel op de voorpagina, aan een goddeloos artikel van Dr. Seyss Inquart over „De Führer” enz.

Waar gaan we heen? Nemen we dat allemaal nu maar?
„Ze moeten het”, is geen argument. Verdwijnen is er ook nog, maar..... „De Standaard” is er nog!

Het schaamrood jaagt ons naar de kaken, dat ze er nog is. Hoe was het mogelijk, dat een redactie en een directie tot zulk een verloochening van hun eigen zaak konden komen. Dat zij de krant niet lieten verdwijnen is een schande, maar groter is het schandstuk, dat alle anderen op zich geladen hebben, die met hun abonnement, met hun berichten en met hun advertenties dit alles mogelijk hebben gemaakt.

„De Standaard” is er nog. Maar precies zolang gij wilt. Zoo lang zij er nog is, is het een aanklacht tegen ons: Houwt ze uit, waartoe beslaat ze nog onnuttelijk het toch al schaarsche Duitsche papier?

U moet weten:

dat van de 485 parfumeriewinkels in Amsterdam er 450 gesloten worden;
dat de batterij afweergeschut bij Weert bediend wordt door Duitsche meisjes;
dat ook de Nederlandsch-Belgische grens aldaar door hen wordt bewaakt;
dat er uit Weert vijf gijzelaars in Michielsgestel zijn aangekomen, omdat deze meisjes zich door de bewoners beleedigd voelden;
dat de voorraad textielgrondstoffen voor 1943 gebaseerd is op één paar sokken per persoon, en één stel dames- of heerenondergoed per 7 personen;
dat de Russen bij Krupp op bloote voeten loopen, terwijl de sintels op de paden steeds versch worden bijgestrooid;
dat de deken van Venlo onlangs in het kamp te Vught is overleden;
dat het drinkwater in dit kamp besmet is; dat de gevangenen erge dorst lijden; dat vele gevangenen dysenterie hebben;
dat een gedeelte van de gevangenen uit Vught te werk gesteld werd aan de rand van de stad 's-Hertogenbosch, waarbij zij dusdanig mishandeld werden, dat de burgerij, die dit niet langer kon aanzien, zich hiermede bemoeide;
dat tengevolge daarvan op verzoek van de burgemeester van Den Bosch en van Vught deze tewerkstelling is gestaakt;
dat de meeste ter dood veroordeelden in Nederland gefusilleerd worden in fort Lunette bij Utrecht.

DE STRIJD DER ARTSEN.

door een arts.

Het principe van den totalen oorlog betreft ook de artsen in de werkingssfeer van de N.S.B. en haar lastgevers.

Al heel spoedig na de bezetting kwamen de Deutsche specialisten op het gebied van de nat. soc. gezondheidszorg om hun adviezen en instructies aan de Nederlandsche geestverwanten mede te deelen. De werkmethode van de heeren is bekend. Gebruik maken van de bestaande organisaties — voor welke zij hier niets dan lof konden hebben — om via die organisaties tot een zoo snel mogelijke infiltratie van ons volksleven te komen.

De Nederlandsche artsen waren vereenigd in de Ned. Mij tot bevordering der geneeskunde. Het hoofdbestuur hield zoo lang mogelijk stand om onze mooie organisatie te behouden, maar, toen het een N.S.B.-contrôle niet meer kon tegenhouden, weigerde het iedere medewerking en trad af. De afdelingsbesturen volgden eensgezind het voorbeeld van het hoofdbestuur: de Ned. Mij tot bevordering van geneeskunde had opgehouden te bestaan.

Daarvoor in de plaats richtte het nat. soc. bewind de Nederlandsche artsenkamer op. Deze begon haar werkzaamheden door alle artsen die praktijk deden te proclameeren tot lid. Daar de artsen dit hadden zien aankomen, hadden eenige vooraanstaande medici de hoofden bijeen gestoken. Contact werd gezocht met collega's uit alle afdelingen van het land, die het algemeen vertrouwen genoten.

I. Een der eerste daden was een algemeene protestbrief gericht aan den Rijkscommissaris om hem mede te deelen dat wij van een artsenkamer met alle gevolgen van dien niet gediend waren. Zooals te verwachten was, werd hierdoor de komst van de artsenkamer niet voorkomen. Daar de zeer groote meerderheid der artsen spontaan deelnam, bleek echter, dat dit contact voldoende was om den strijd tegen de te verwachten maatregelen voort te zetten. Welke maatregelen moesten worden verwacht? Het nat. soc. legt den nadruk op het ras en de gezondmaking daarvan. Het veronachtzaamt de rechten van de patiënt. Het volk, in dienst gesteld van den totalitair oorlog (ook ons volk), moet hard kunnen werken en vechten. Dit algemeene standpunt leidt tot de volgende speciale opvattingen.

1. Kinderen, de toekomstige werkers en soldaten, moeten zooveel mogelijk goed geholpen worden.

2. Jonge menschen kunnen werken; zij dienen best gevoed te worden, zoo zij voor de weermacht werken, dubbel gevoed zelfs.
3. Ongeneeslijk zieken zijn improductief. Zij kunnen verdwijnen.
4. Geestelijk zwakken en zieken zijn improductief. Zij kunnen verdwijnen.
5. Ouden van dagen zijn improductief. Zij kunnen verdwijnen.

Wat dit verdwijnen beteekent, leerden ons de redevoeringen van den bisschop van Munster, en zij, die het nog niet geloofden, konden het voor hun oogen zien in het Apeldoornsche Bosch, waar 1300 krankzinnigen, gebonden in wagons werden gestapeld, letterlijk op elkaar gestapeld. De wagons werden dichtgestopt met stroo, en zoo naar Duitschland getransporteerd. Vele der patiënten waren reeds gestikt nog voor zij de grens overgingen. Voor deze schandelijke praktijken bestaat in onze taal zelfs geen woord.

Daartegenover blijven wij artsen ons tot taak stellen:

1. Allereerst het behoud en de hulp aan al onze zieken.
2. Daarbij vergeten wij de zorg voor het volk als geheel niet, onze dienst voor de volksgezondheid is verre superieur aan die van onze Oosterburen.
3. Daarbij maken wij geen onderscheid in ras.

II. Onze tweede actie gold de opgave aan de artsenkamer, die van ons alle mogelijke inlichtingen betreffende opleiding, praktijk en gezin wenschte en zelfs een dubbele foto van ons verlangde. Het aantal blanco formulieren, dat ingezonden werd, was, tot razernij van de N.S.B.-leiders Croin enz., nog groter dan het aantal handteekeningen onder den brief aan den Rijkscommissaris. Een regeling voor de uitzending van artsen naar Duitschland was daardoor zonder chaos te krijgen niet mogelijk. Op oproepen om vrijwillig naar Duitschland te gaan werd nooit gereageerd.

III. Aan den vertegenwoordiger van den Duitschen gezondheidsdienst, Dr. Reuter, werd een brief van protest geschreven over de hier en daar begonnen werving van artsen voor Duitschland. Het aantal brieven was weer toegenomen. Dr. Reuter werd bedolven onder de epistels. Hij heeft er nu genoeg van. De Hollandsche N.S.B.-ers moeten het nu opknappen. De leider Croin kwam op het tweede plan. Mussert nam Keijzer voor hem als hoofd in de plaats. Over deze figuren zullen wij maar niet spreken.

IV. Nu poogden de Nazi's om ook het ziekenfondswezen in handen te krijgen, om via de gegevens daarvan de uitzending naar Duitschland te regelen, en via de fondshonoraria ons te kunnen dwingen. Nog voor dit gebeurde, verscheen weer een schrijven van ons, nu aan den Secretaris-Generaal Verwey, inhoudende, dat, mocht deze actie van de N.S.B. doorgaan, wij allen voor alle ziekenfondsen zouden bedanken. En zoo gaan wij voort. Ook bij deze laatste actie was weer een toename van het aantal deelnemers te constateeren. Er zijn in Nederland 8000 artsen, waarvan 6000 praktijk uitoefenen. Van deze laatsten hebben 4300 het laatste schrijven verzonden.

Tegen de N.S.B.-actie zetten wij onze actie.

Tegen de N.S.B.-principes stellen wij onze principes.

Onze eed verplicht ons trouw te zijn aan al onze patiënten om te zorgen voor de gezondheid van heel ons volk.

Onze eed verplicht ons ook om ons niet te laten wegzenden naar Duitschland, waar onze vijand in zijn uitputtenden oorlog zijn artsen verspeelde en de zorg voor de gezondheidstoestand ten hemel schreit.

Wij blijven bij de ons toevertrouwde menschen. Wij blijven in ons dierbaar Nederland, waar straks de Koningin ons op onze post zal vinden.

WOUDENBERG KAN HET.....

De christelijke vakbeweging moest verdwijnen. Natuurlijk. Het pleit voor de christelijke vakbeweging dat deze niet werd geduld door de N.S.B.

Het nationaal-socialistisch arbeidsfront kwam, dat zich ten onrechte toot met den naam „Nederlandsche”. Daarvoor is het te zeer van Duitschen oorsprong.

Nu zou blijken, dat het beter zou gaan. Dat gepruts van die vroegere vakbonden was nu afgeloopen. Woudenberg kan het beter. Zooals hij meermalen heeft verkondigd door de Nazi-pers en dito radio.

Welnu, het is dezer dagen gebleken, dat Woudenberg het inderdaad beter kan. De Rijksarbedsdienst, vroeger de Rijksdienst voor de werklozenverzekering, heeft tegen de door het arbeidsfront gedane uitkeeringen aan werklozen voor ruim zestig procent bezwaar gemaakt. Zestig procent van de gedane uitkeeringen zijn dus in strijd met de voorschriften van de werklozenverzekering. De christelijke organisaties hebben het nog nooit verder gebracht dan gemiddeld drie procent.

Woudenberg heeft dus inderdaad een wanbeheer der vroegere bestuurders van de christelijke vakbeweging verre overtroefd.

DUITSCHLAND EN HET BOLSJEWISTISCHE GEVAAR.

Een voortreffelijke leus.

Sinds Duitschland in den zomer van 1941 den veldtocht tegen Rusland begon, heeft het voor zijn propaganda er een voortreffelijke oorlogsleuze bijgekregen: Strijd tegen het bolsjewisme. Vermoedelijk is deze leuze voor Duitschland een grooter winst dan alle gebieden, die het op Rusland veroverd heeft. In ieder geval een zekerder winst. Want met het keeren van de krijgskans raakt het deze leuze niet kwijt, gelijk met het Russische grondgebied meer en meer het geval blijkt te zijn. Integendeel, de leus krijgt een steeds sterker klemmende beteekenis; strijd tegen het bolsjewisme is nu niet meer het doen van een kruistocht daar ergens in Azië, waar alle rechtschapen menschen mee moeten instemmen, doch hij wordt nu een strijd voor het behoud van het eigen, van het Westersche leven tegen den dreigenden, steeds nader komenden wals van een barbaarsche en demonische wereldmacht. Het gaat nu niet meer om winst, om levensruimte, maar om het eigen leven zelf.

Deze leus is daarom voor Duitschland van zooveel gewicht, omdat zij, ook in haar hier weergegeven beteekenis, waar is. De oorlog met Rusland heeft Duitschland met den rug tegen de muur gedrongen. Als Duitschland niet overwint, dreigt de overstroming door het bolsjewisme, hetwelk voor vele Duitschers ook na zooveel jaren nationaal-socialistisch regiem een verschrikking beduidt.

Om de zelfde reden is de strijd tegen het bolsjewisme voor de Duitschers ook een goede propagandaleuze in de bezette gebieden. Want ook in deze gebieden is verreweg het grootste deel der bevolking van het bolsjewisme afkeerig, ducht het het bolsjewistisch gevaar en begrijpt het althans, dat de nederlaag van Duitschland op zijn minst voor het Russische bolsjewisme vermeerdering van kansen biedt.

De vos, die de passie preekt.

Als de vos de passie preekt, boer pas op je ganzen. Wat beteekent dat? Dat beduidt: Als de vos de passie preekt, dan moet de boer niet gaan luisteren. Ook niet, al is de preek mooi en goed. Allicht zal het een beste preek zijn: boeren in de lijdensweken moet gij vasten, dat is de goede regel van een christelijk geloof. Wee echter den boer, die zich door die goede preek laat stichten, die op de aansporing van den vos zich niet meer bekommert om zijn vette ganzen, die hij nu immers toch niet eten mag. Straks komt het doel der preek aan het licht: de vos, die zoo schoon de vasten preekte voor den boer, was het zelf om de ganzen begonnen.

Dat komt ervan, als men naar een vos luistert, die staat te preeken. Naar een vos moet men niet luisteren, die moet men een knuppel naar zijn kop werpen.

Precies zoo is het met Duitschland en het bolsjewistische gevaar. De Duitschers zeggen nu een heele massa juiste dingen over het bolsjewisme. Iederen dag halen zij zelfs, in de zogenaamd Nederlandsche kranten allerlei uitspraken aan, die vooraanstaande Nederlanders gedaan hebben over bolsjewisme en communisme. (Verscheidene van die vooraanstaande Nederlanders, die zij citeeren, hebben zij overigens gevangen gezet). Zoo houdt Duitschland een heele goede passiepreek. Maar het preekt ons dingen voor, die hetzelfde juist van plan is niet te houden. Daarom willen wij van Duitschland geen enkele waarheid hooren, want het wil onze hulp, om den Bolsjewiek te overwinnen, opdat het daardoor zelf eerst recht als de groote Bolsjewiek zal kunnen optreden.

Er zijn bewijzen genoeg, dat Duitschland hier als de vos optreedt. Het verdrag met Rusland indertijd, dat de uitlevering van de Baltische staten aan Rusland tengevolge had. Dan: de verdeling van Polen tusschen Duitschland en Rusland, alsmede de uitlevering van Bessarabië aan Rusland. Verder zijn de totalitaire staatsgedachten, de strijd tegen den christelijken godsdienst, de terreurmethode, de vernietiging van de geestelijke en alle andere vrijheden, aan deze beide staten gemeen.

Daarom is er maar een antwoord op de preek van den vos: De knuppel.

Geen struisvogelpolitiek.

Intusschen, uit het voorgaande is genoegzaam gebleken dat er een bolsjewistisch gevaar is. Dat gevaar is het grootst als Duitschland wint. Want dan hebben wij als het ware een accumulatie van Deutsche en Russische ongerechtigheid te wachten. Dat gevaar is geringer, als Duitschland verliest, omdat de Deutsche ongerechtigheid dan ten onder gebracht is en tegenover de Russische macht die der andere geëllieerden staat.

Toch doen wij goed ons niet met illusies te paaien. Naar alle waarschijnlijkheid zal, na dezen oorlog, Rusland meer invloed in Europa hebben en, vooral ook, willen hebben dan voor dezen oorlog. Ook meer invloed dan de andere geëllieerden aangenaam kan zijn.

Hoe moet onze houding daarin nu zijn?

Wij moeten geen struisvogelpolitiek gaan voeren. In de eerste plaats moeten wij niet net doen alsof er heelemaal geen bolsjewistisch gevaar is. Alsof dit maar een valsche en sluw verzinsel van de Duitschers is. Zoo tracht men het ons nu van de overzijde soms diets te maken. Men moet niet denken, dat de Russen strijden voor christendom en beschaving. Er is geenerlei aanleiding om aan te nemen dat de Russen nu andere idealen hebben, dan voor dezen oorlog. Dat Rusland en Engeland mooie verdragen sluiten, doet er niets toe. Rusland had ook plechtige verdragen met Finland, Polen en de Baltische staten gesloten, die het, toen het de kans schoon zag, als vodjes papier heeft beschouwd.

In de tweede plaats moeten wij er ons voor hoeden Rusland te idealiseeren. Door de geweldige prestaties van het Russische leger en het Russische volk, door het feit, dat wij ons in onze beoordeeling van wat Rusland vermag, hebben vergist en door de omstandigheid, dat wij met Rusland tegen een gemeenschappelijke vijand strijden, krijgen vele menschen nu de neiging om te zeggen, dat wij ons in onze zedelijke waardeering van Rusland, van de Russische toestanden en van het communisme hebben vergist.

Men bespeurt hier en daar van die vleugjes saloncommunisme. Elders spreekt men over een na-oorlogse economische ordening, die op een soort van „gematigd” communisme uitloopt. En zelfs die naam soms reeds ontvangt. Zoo tracht men het verschil tusschen de Russen en ons te overbruggen. Men tracht aldus aan de dreiging van het gevaar te ontkomen door te zeggen, dat datgene, wat men ducht, eigenlijk iets heel moois is. Dat is de gevaarlijkste soort struisvogelpolitiek.

Onze roeping.

Maar wat is er nu positief aan te doen? Er zijn maar twee dingen, die men doen kan. In de eerste plaats moet men zijn volk immuun maken tegen de communistische infectie. Daartoe moeten er goede beginselen in het volk leven en moet er een goed geordend en rechtvaardig staatsbestuur zijn. Tegenover het gevaar van de Revolutie zijn dit de eenige werkelijk steekhoudende middelen. Al het andere is kwakzalverij. Wat Hitler op het oogenblik doet, is niet het communisme bestrijden, maar het communisme in de hand werken. Hij werkt systematisch aan het ontledigen van het Deutsche volk van alle geestelijk beginsel. Dat nu, is een der voorwaarden voor de bolsjewiseering der massa. Daartegenover is er nu voor ons maar een ding te doen: het prediken van de goede beginselen en hun toepassing. Vervolgens moet straks de overheid krachtig en rechtvaardig optreden, opdat er zoo weinig mogelijk reden voor billijk beklag zij.

In de tweede plaats zal het straks noodzakelijk zijn, dat die staten, die in de grondslagen van hun cultuur in de beginselen van recht en gerechtigheid overeenstemmen, zich zoo nauw mogelijk aaneen sluiten, teneinde tegenover elk streven dat die beginselen in de internationale samenleving althans — want wij moeten nuchter zijn — voorzover het een hunner betreft, zou willen schenden, eenparig op te treden.

Zoo alleen kan de zedelijke en de materiele macht worden ontwikkeld, die noodig is om de gevaren, die er ook na den oorlog zullen blijken te zijn, doeltreffend het hoofd te bieden.

AAN DEN „LEIDER” VAN HET NEDERLANDSCHE VOLK.

Intrigantje, dilettantje, onverstandje, mal geval,
Arrogantje, dwingelandje, kwasterige niemendal,
Nijldig ventje, valsche serpentje, malcontentje, wat een pech!
Hitler kent je en hij zendt je met een zoethoudertje weg.
Hoe je ook likte, minzaam knikte, je verslikte in een snik,
Hitler wikte en beschikte: De Regeering, die blijf Ik.
Zwart-rood schofje, namaakmofje, och wat plof je op den grond!
't Was geen bofje, 'n catatrofje, zielig, zoo'n geslagen hond!
Stumprig stukje ongelukje, 't meesterstukje was een klucht,
Sullig krukje, nog één rukje en je slaakt je laatste zucht.

HIJ LIEP NOG GEEN STRAATJE OM.

De heer Mussert is, in de redevoering, die hij 13 Februari op de Dam te Amsterdam heeft gehouden, weer eens erg moedig geweest. Als er eenige duizenden van zijn satellieten om hem staan, pleegt deze man de held uit te hangen en sterk met groote woorden te werken.

Hij sprak over de gijzelaars in verband met het doodelijk schot, dat eenige N.S.B.'ers getroffen had, beweerde, dat hij o.a. voor het leven van hen was „ingesprongen”. „Het Nederlandsche volk zelf moet de daders vinden, de eer van de politie is er mee gemoeid”, riep hij uit en toen sprak hij deze manmoedige woorden:

„Ik zeg dit niet, omdat wij bang zijn voor dit tuig. Ik heb er nog geen straatje voor omgelopen”.

Och, och, wat spreekt deze man een kloeke taal! Maar dan moet je de feiten kennen. Wat toch is de waarheid. Ter opheldering diene het volgende:

Vrijdag 5 Februari, precies op den datum en zelfs op het uur, want het was in het vroege avonduur, waarop Generaal Seyffardt door een kogel gevonden werd, vergaderden in de Cafézaal van Hotel „Terminus“ te Utrecht, in de rechterhoek, een stuk of tien N.S.B.'ers, die tot taak hadden de versiering, de opstelling en de aankleding van den Dam te regelen, in opdracht van de W.A. Het geval had nog al wat voeten in de aarde, want de bespreking heeft uren geduurd. Ter sprake kwam ook het nemen van veiligheidsmaatregelen in geval men een aanval op den Leider zou willen doen, die op dien dag spreken zou. Er was toen dus nog geen schot gevallen, maar de angst zat er al in. Wat besloot men: Er zou een dussdanige opstelling worden gemaakt, dat er in het midden een ruim pad zou komen om het te laten schijnen, dat de Leider daarlangs naar het spreekgestoelte zou treden. Dit was echter camouflage, want in werkelijkheid moest hij dan van een der zijkanen plotseling voor zijn gehoor staan. Een e.v. aanvaller zou dan verast zijn en in zijn plan falen. Aldus is geschied.

Het is wel merkwaardig dat in de samenkomst, die aldus gesceneerd was, Mussert zijn moedige woord moest spreken. Een minuut voordat hij het podium beklommen had liep hij dan wel niet een straatje, maar dan toch een paadje om. Jammer voor den heer Mussert, dat we dit volkomen „bij geval“ ontdekten.

Overigens is wat hier gebeurde nog niet eens van zoo groot gewicht met het oog op het verleden van den „Leider zonder volk“, die hier het woord voerde. Deze man heeft, naar luid van een goed Nederlandsch spreekwoord, teveel boter op zijn hoofd om in de zon te gaan staan.

Frisch Uw geheugen maar eens op:

Wat deed deze „held“ reeds in 1937, toen Nederland geen politieke terreur kende, want die dateert eerst vanaf 14 Mei 1940? Hij moest een kameraad bezoeken, reisde met een auto door het land en..... nam een zweepje mee om fictieve aanvallers af te slaan.

Wat zei deze „geweldenaar“, toen de oorlogsdreiging ons land vervulde en allen zich voor den afweer, naar twee kanten gereed maakten? Ik zal met gekruiste armen de zaak afwachten en doe niets.

Waar bleef de „grootspreker“ toen de oorlog werkelijk uitbrak en hij de consequenties van zijn woorden en daden, met zijn volgelingen te samen, te dragen zou krijgen? Hij liet zijn menschen in den steek, liet ze wegvoeren en kroop zelf anstig weg in een boerschuur.

Ga zoo maar voort. Nauwelijks onder het hooi vandaan gekropen, voelde hij zich, hoewel door zijn „grooten broer“ beschermd, nog niet veilig. Hij richtte een lijfwacht op, om zijn veege lijf te lekken. En nu vraagt hij, (let wel: vragen), aan de overweldigers van ons volk, om wapenen. Als hij daar dan de toestemming voor heeft gekregen, spreekt hij het laaghartige laffe woord: „Wij zijn niet bang, ik liep nog geen straatje om“.

Deze lafaard, die in werkelijkheid zijn „straatje om“ nog niet ongewapend durft loopen, die aan 5% van het volk wapens in handen speelt om aan 95% van dat volk de wil van een buitenlandsch despoot op te leggen, deze man noemt zich nog „Nederlander in hart en nieren“, erfzoon van een volk, wiens geschiedenis het wezenskenmerk heeft van strijd tegen despotisme en tyrannie.

Het zou ergerlijk zijn als het niet zoo belachelijk was.

Maar de dag der afrekening nadert. Ondanks toenemende terreur neemt de kracht van den terrorist af. Wie twijfelt er nog langer aan: de verplettering van het juk komt! Dan zal Oranje weer voet zetten op een vaderlandschen bodem en het recht zal in Nederland weer herberg vinden. Dan zullen we ze grijpen, het volk zelf zal ze vinden, de eer van ons allen is er mee gemoeid. Doch dan wordt het geen bijtjesdag, mijnheer Mussert, maar de dag van het recht. En de wrekende gerechtigheid zal ook U vinden: **zelfs al loopt U een straatje om.**

U moet weten:

dat een lijst van personen met een inkomen boven de f 10.000.—, samengesteld door belastingambtenaren, naar Den Haag is opgezonden; dat het de bedoeling is jonge menschen uit deze gezinnen het eerst in aanmerking te doen komen voor arrestatie; dat voor huizen van vele vooraanstaande N.S.B.'ers ter beveiliging wachtposten der W.A. zijn geplaatst, zoo o.a. voor het huis van den burgemeester van Rotterdam, den heer Müller, waar zich bovendien binnenshuis nog twee rechercheurs bevinden; dat ieder, die aanbelt, zijn persoonsbewijs moet toonen en slechts

vergezeld van een rechercheur het huis kan betreden; dat de tien gijzelaars te Haarlem, waarvan de kranten vermeldde, dat ze gefusilleerd waren, niet zijn doodgeschoten, doch door ophanging om het leven zijn gebracht; dat de N.S.B. burgemeester Plekker hiertegen heeft geprotesteerd en na dit protest is geschorst; dat vele burgemeesters in het Zuiden des lands na Zondag 21 Februari hun ontslag hebben ingediend; dat in de eetzaal van de fabriek van Krupp te Essen een portret van Hitler hangt, waarvoor ieder het hoofd moet ontblooten; dat daarom iedereen er maar zonder hoed of pet voorbij loopt.

FIERHEID.

In een Harer radioredevoeringen vanuit Londen heeft H.M. de Koningin eens gezegd: „Wij willen Holland hounen, Ons Holland fier, maar klein.“ past niet meer op het heden. Wij zingen van nu aan „Ons Holland fier en groot.“ In diezelfde rede gewaagde H.M. van onzen ontembaren moed en durf en van ons taai, onbreekbaar verzet.....

Wanneer wij zulke woorden hooren moet ons toch zeker wel het schaamrood naar de wangen stijgen. Want wij weten maar al te goed, dat het Nederlandsche volk als geheel die loftuitingen niet verdient. **Die fierheid, waarop wij zoo graag prat gaan is slechts het kenmerk van de houding van een deel van ons volk.** Het gros is volstrekt niet zoo fier, zoo heldhaftig en zoo moedig als men vaak voorgeeft. Zeker men verlangt hartgrondig naar het einde van den oorlog, men wenscht zoo spoedig mogelijk van het Duitsche juk bevrijd te worden, men ziet verlangend uit naar den terugkeer van de Koningin, maar heel dikwijls vinden deze verlangens alleen hun oorzaak in de felle begeerte verlost te worden van al de ongemakken, al de onrust en al de zorgen, die deze oorlogstijd meebrengt.

Met een vurige vaderlandsliefde, met een onwankelbare trouw aan onze Vorstin, met een onkreukbare gehechtheid aan de zaak van waarheid en recht heeft dit alles niet veel te maken.

Wij willen geen onrecht doen aan de talloos velen, die in deze dagen hun plicht doen, die naar eer en geweten handelend, den vijand weerstaan waar en zooveel zij kunnen, die hun eigenbelang niet achtend, zich geheel stellen in diens van hun land en volk. Maar zij vormen een kleine minderheid. De groote massa is nog maar al te volgzaam en gedwee.

Wij hebben nu niet het oog op de nationale zonde van de geldzucht, die er velen toe drijft om zich zorgvuldig buiten elken vorm van verzet te houden, om het voordeel van zaken doen niet in gevaar te brengen. Wij doelen ditmaal ook niet op lafhartigen, wier hoogste ideaal het is ongemerkt door dezen tijd heen te komen, noch op de lauwen van geest, die door niets ter wereld worden beroerd dan door de zorg om hun dagelijksch brood. Wij denken eerder aan hen, die wel goed gezind zijn, doch wier onnadenkende en oppervlakkige houding toch zoo weinig fierheid vertoont.

In breede lagen van ons volk schijnt men nog niet te voelen, dat het de hoogste tijd is om elke halfslachtigheid te laten varen. Een zekere gemoedelijkheid tegenover onze vijanden is nu minder dan ooit op zijn plaats. **Wij mogen nooit één oogenblik vergeten wat deze vreemde overheerscher ons aandoet.**

Hoe hij de edelsten van ons volk lafhartig vermoordt; hoe hij onze beste burgers bij massa's gevangen neemt en opsluit in die onzalige oorden waar wreedheid en sadisme hoogtij viert; hoe hij ons land leegrooft en plundert met een brutaliteit, die in de geschiedenis haar weerga niet kent; hoe hij onze kloeke, vrije arbeiders wegsleept om vernederenden dwangarbeid te verrichten en hen knecht, als eens Faraö de Israëlieten; hoe hij onze Joodsche burgers koelbloedig op de meest onmenselijke wijze naakt uitschudt en daarna vermoordt; hoe hij onze ouden van dagen van huis en haard verdrijft en tot zwervers maakt; hoe hij onze huizen volkomen willekeurig in puin legt en onze mooiste steden en badplaatsen in zinloos vandalisme verwoest; hoe hij onze gezinnen uiteen rukt en zelfs de schendende hand slaat aan de kinderen van ons volk, aan onze jongens en meisjes, en die tezamen drijft in overvolle concentratiekampen, waar hen allerlei fysieke en morele gevaren bedreigen. **Dit alles en nog meer is het werk van onzen vijand! Het is beulswerk, dat hij hier verricht en wij hebben ons daarvan terdege bewust te zijn.**

Het is daarom meer dan ergerlijk, wanneer er onder de z.g. „goden“ nog altijd menschen zijn, die meenen onze vijanden in bescherming te moeten nemen, die vergoelijkend spreken over „die arme Duitsche soldaten“, die ook veel liever naar huis zouden gaan.“ Zij vergeten, dat dit niets ter zake doet. **Elke S.S.-man, elke Grüne Polizist, elk grijs-geunifornd vrouwelijk wezen, maar ook elke Deutsche soldaat in militaire kleedij is de vertegenwoordiger**

van het staatsgezag van den vijand, die ons onderdrukt, uitzuigt en vernedert en als zoodanig hebben wij ons gedrag tegenover hem te bepalen.

Dit houdt niet in, dat wij vervuld moeten zijn van een persoonlijke haat tegenover elken individueelen representant van het verfoeilijke Nazisysteem, maar wel dat wij ons zakelijk op het standpunt dienen te stellen, dat er tusschen hen en ons geen gemeenschap mogelijk is. Het systeem zelf dienen wij te haten met al wat in ons is. Tegenover hen, die het met hart en ziel aanhangen, zoo wel als tegenover hen, die er huns ondanks de vertegenwoordigers van zijn, past ons slechts één houding: koel, afwijzend, fier.

En het is juist het gebrek aan fierheid, dat wij zoo menigmaal onder ons volk constateeren en betreuren. Hoeveel meisjes en vrouwen in trein of tram zijn nog altijd te zeer geneigd om den Duitschen soldaat min of meer vriendelijk te bejegenen, vooral als zij aanknooping zoeken via een kind of zelfs een hond. Het gebeurde nog onlangs, dat een Deutsche soldaat in een stampvolle tram een klein kind op de knie nam, om zich daarna allerlei hatelijkheden over de Joden te veroorloven, die door de geheele tram in zwijgende verontwaardiging werden aangehoord. Waarop zijn kameraad — het zij tot onze eer vermeld — opmerkte: „De Hollanders sterven liever dan dat zij dat begrijpen.” (n.l. hoe dankbaar wij moesten zijn, dat zij, de Duitschers, ons van de Joden bevrijden).

Wel van groote fierheid getuigde de houding van die niet meer jonge vrouw, die in een overvollen trein tot tweemaal toe beleefd doch koel weigerde de zitplaats aan te nemen, die een Deutsche soldaat haar aanbod.

Doch ook in winkels en restaurants moet men maar al te vaak aanstoot nemen aan de voorkomende wijze, waarop men meent den Duitschen soldaat te moeten bedienen. Zeker, men moet hem nu eenmaal te woord staan, maar dit kan op een zakelijken, afgemeten toon geschieden, die onberispelijk is, doch hem duidelijk doet gevoelen, dat hij een onwelkome klant is.

Bij elke gedwongen aanraking met den vijand behooren zij er ons steeds van bewust te zijn wie en wat hij is. Dat zal dan ook onwillekeurig ons gedrag tegenover hem bepalen. Wij mogen in fierheid van geest en houding niet onderdoen voor onze Noosche bondgenooten, van wie wij telkens vernemen, dat zij zich volkomen onthouden van elk contact met den vijand, dat niet door de omstandigheden onvermijdelijk is.

Fierheid is een eigenschap, waarop een volk met recht trotsch mag zijn. Bedenken wij, dat ook hierin, naar het woord van Koningin Emma, een klein volk groot kan zijn.

TEGEN DE TOTALE MOBILISATIE.

Er zijn drie methoden, die de Duitschers kunnen gebruiken om arbeidskrachten naar Duitschland te krijgen.

De eerste is: Gebruik maken van de bevolkingsregisters en dan de menschen oproepen.

De tweede is: Gebruik maken van de gegevens waarover de Arbeidsbureaux reeds beschikken of waarover zij de beschikking kunnen krijgen door personeelslijsten van de zijde der werkgevers en dan de menschen oproepen.

De derde is: De directe slavenjacht, het vangen van menschen op straat, het binnendringen in kantoren en huizen en de menschen dan op staanden voet meenemen.

Over elk dezer drie methoden een woord.

De bevolkingsregisters kunnen op twee manieren onbruikbaar gemaakt worden. In de eerste plaats kunnen de menschen elders gaan wonen of vertoeven dan waar zij volgens het bevolkingsregister te vinden moeten zijn. In de tweede plaats kunnen de ambtenaren nalaten het bevolkingsregister goed bij te houden. Zij kunnen persoonskaarten wegmaken en de kaarten door elkaar zetten. Voorts behooren zij te weigeren inlichtingen uit de bevolkingsregisters tot dit doel te verstrekken.

De tweede methode moet worden gesaboteerd, doordat de werkgevers weigeren personeelslijsten beschikbaar te stellen aan de ambtenaren, die hun bedrijf komen uitkammen. Voorts moeten de personeelslijsten, die er zijn, met het oog op het geval dat zij met geweld genomen mochten worden, vervalscht zijn. Men dient te zorgen dat er zoo weinig mogelijk namen op voorkomen en dat juist die categorie, die de Duitschers bij voorkeur naar Duitschland zenden, er heelemaal op ontbreekt.

Men neme geen personeel aan via de arbeidsbureaux, maar werke zoveel dit kan met clandestien personeel. De ervaring leert dat op dit gebied heel wat te bereiken is. Voorts dienen alle ambtenaren der Arbeidsbureaux te verstaan dat zij hierin hoegenaamd geen medewerking meer aan den bezetter mogen verleenen en moeten weigeren en/of heengaan.

De derde methode levert de meeste moeilijkheid op. Men dient

zoo beweeglijk mogelijk te zijn, zich niet onnoodig op straat te bevinden en zoo weinig mogelijk te vertoeven op die plaatsen waar de Duitschers of hun handlangers redelijkerwijs kunnen vermoeden iemand aan te treffen. Zonder nu bepaald hiervoor die vorm van onderduiken aan te bevelen, waardoor men als het ware begraven is en niet meer aan het dagelijksch leven kan deelnemen, moet men toch consequent en constant zijn in het elders logeeren. En laten allen, die daarvoor in aanmerking komen, toch vooral de herbergzaamheid niet vergeten.

Ten slotte: Laten de werkgevers de gezinnen van hun ondergedoken personeel niet vergeten financieel te steunen. Dit is de beste wijze van het beleggen van overtollige kasmiddelen, met name van het zwarte geld.

Dit alles moet worden aangegrepen om deze methoden tot totale mobilisatie te doen mislukken.

GEEN VERGUNNING VRAGEN.

Afgekondigd is een verordening volgens welke een vergunning van het Arbeidsbureau noodig is voor het opzeggen van een dienstbetrekking. Dit geldt zoowel voor werkgevers als voor werknemers.

Reeds lang bestond een verordening, volgens welke men zonder vergunning van het Arbeidsbureau een dienstbetrekking niet mocht aangaan.

De bedoeling is duidelijk: De Duitschers voelen hun greep op de menschen, die zij naar Duitschland willen voeren, zich ontglippen. Dat willen zij voorkomen. Zij willen weten waar de menschen zijn. En waar zij zijn, moeten zij blijven tot de trein naar Duitschland voor hen klaar staat.

Ons verzet tegen Hitlers totale mobilisatie brengt met zich dat niemand deze nieuwe verordening mag gehoorzamen. Men trekke er zich eenvoudig niets van aan. De personeelsregistratie moet in de war blijven. Dat is voorwaarde voor een toenemende mislukking van de personeelsdeportatie.

RESERVE-OFFICIEREN OPGELET!

Reserve-officieren, die worden opgeroepen voor arbeid in Duitschland, kunnen zich beroepen op de volkenrechtelijke bepaling dat officieren, die krijgsgevangen zijn, — en dat is formeel met alle reserve-officieren het geval — niet tegen hun wil tewerk kunnen worden gesteld.

Indien het geval zich voordoet, wende men zich tot den Oberbefehlshaber en tot het afwikkelingsbureau van defensie.

Ons is gebleken dat, nu „Trouw” verschenen is, de uitgever van „Het drievoudig snoer” van meening is dat het verschijnen van zijn blad overbodig geworden is.

DE OORLOG.

Maandkroniek.

3 Maart.

In de laatste dagen van Januari liep de strijd om Stalingrad ten einde. Vanaf Augustus had deze adembenemende worsteling ons bezig gehouden. Toen was de Deutsche aanval, die drie maanden duurde begonnen. De spanning klom, toen daarna de Russische tegenaanval inzette, gericht tegen het leger in en om de stad. Dit werd in November ingesloten en het zesde Deutsche leger, dat eens tegen Nederland was „ingezet”, was ten doode gedoemd. Veldmaarschalk Paulus moest zich ten slotte met 15 generaals overgeven.

De betekenis van dit gebeuren bleek niet het minst uit den ophef, die men van Deutsche zijde over het heldendrama van Stalingrad heeft gemaakt.

Stalingrad spreekt sterk tot de verbeelding van vriend en vijand, maar het is niet het eenige succes der Russen aan het Oostfront. Misschien is het zelfs niet het belangrijkste.

Vergelijkt men den opmarsch der Russen met hun offensief van den vorigen winter, dan is er een kenmerkend verschil. Wel moest de Russische aanval ditmaal beginnen in een gebied, aanmerkelijk verder naar het Oosten, doch de operaties hebben thans op veel groter schaal plaats. Ditmaal gaat het niet om enkele spoorlijnen en knooppunten of om de omsingeling van de Deutsche egestellingen, maar het is de bedoeling groote legers en uitgestrekte gebieden in te sluiten.

Tegen het Deutsche leger in den Kaukasus werd tot nu toe het meeste bereikt. Nagenoeg het geheele Kaukasusgebied werd reeds ontruimd en een gedeelte van het leger dat niet meer kon ontkomen, zit ingesloten in een terrein aan de kust van de Zwarte Zee en de straat van Kertsch, waar het nog verwoede tegenstand biedt. Een tweede aanval was gericht tegen het zoo belangrijke Donetsbekken. Hier verweren de Duitschers zich tot het uiterste en slaag-

den zij erin het tempo van den Russischen opmarsch te vertragen, maar de beslissing is nog niet gevallen. Een derde aanval gaat in een rijden boog van het gebied van den Boven-Don in de richting van den Dnjepr. Hier viel de belangrijke stad Charkow in Russische handen (twee dagen na de verovering van Rostow!).

In de laatste dagen hebben de Russen meer naar het Noorden een nieuw offensief onder leiding van Timosjenko geopend bij het Ilmenmeer en verder viel het spoorwegknooppunt Rjev in hun handen, waardoor o.a. de verbinding van Welikije Luki en Moskou tot stand is gebracht. Het lijkt niet onmogelijk, dat het zwaartepunt van het Oostfront thans naar dezen middensector wordt verplaatst.

In elk geval kunnen wij tot dusverre over de prestaties der Russen tevreden zijn. Het Oostfront vraagt van de Duitschers al meer menschen en materiaal, waardoor West-Europa wordt ontlast en rijp gaat worden voor een tweede front. Hiervoor is echter allereerst scheepsruimte en nog eens scheepsruimte noodig. Daarom bouwt Amerika in razend tempo schepen aan en daarom zijn de geallieerden er zoo hardnekkig op uit om het duikbootgevaar zoo veel mogelijk te keeren.

Steeds weer wordt op den ernst en de beteekenis van dit probleem gewezen, maar thans voor het eerst wordt de toon merkbaar optimistischer.

Duitschland bouwt echter nog meer duikbooten aan, dan het verliest. Vandaar het geweldig luchtoffensief tegen alle steden, die in de duikbootconstructie zijn betrokken, tegen Wilhelmshafen, St. Nazaire, Lorient, Keulen e.a. Met toenemende intensiteit worden deze nacht- en dagbombardementen uitgevoerd.

Men vraagt zich af of een grootscheepsche actie tegen het continent pas zal worden begonnen, nadat de strijd in Noord-Afrika is beëindigd, of althans is beslist? Het lijkt wel waarschijnlijk. Er begint in de laatste dagen eenige meerdere tekening te komen in den toestand in Tunesië. De aanvallen op de groote Marethlinie, indertijd door de Franschen aangelegd tegen Italië, zijn begonnen. Maar over den uitslag van dezen strijd is nog weinig te zeggen. Het groote doel van dit offensief van de geallieerden is de Middellandsche Zee vrij te maken voor het Engelsche scheepvaartverkeer. De positie van Italië zal er dan niet benijdenswaardiger op worden.....

UIT DE VRIJE PERS.

De groote illusie.

Wij lezen in het te Londen verschijnende „Vrij Nederland” onder den titel „De groote illusie” een beschouwing over de kansen van een volksoorlog in den modernen oorlog. Wij ontleenen hieraan het volgende:

„Tegen gewapende troepen heeft het volk thans geen schijn of schaduw van kans meer. In het begin van de tweede helft van de vorige eeuw heeft een geleerde (F. Engels), die de Fransche burgeroorlogen aan een studie onderwierp, er reeds op gewezen, dat de ontwikkeling der wapentechniek de kansen van een volksverzet hoe langer hoe kleiner zou maken. En hij kende nog niet de ontwikkeling van het machinegeweer, de gepantserde vechtwagen, de gasbom, het vliegtuig en al de andere werktuigen, die een legermacht thans tot haar beschikking heeft. Honderd man, uitgerust met de moderne wapenen en op strategische punten opgesteld kunnen thans de bevolking van een groote stad in bedwang houden. De dagen van de Bastille (toen het volk van Parijs met succes de staatsgevangenis bestormde) zijn, in dit opzicht althans voorbij.

Maar de illusie der Bastille wil niet sterven. Herhaaldelijk kan men in woord en geschrift de bewering ontmoeten, dat, als men maar op de juiste wijze de volksmassa's op het vasteland tot verzet zou kunnen opwekken, de oorlog wel spoedig afgelopen zou zijn. Alsof iemand beter in staat zou zijn de onderdrukten tot verzet te prikkelen dan de Duitschers zelf, wier hongerezweep de menschen radeloos maakt, wier geestelijke tyrannie de zachtmoedigsten met grimmigen haat bezielde en wier aanmatigende heerschzucht geheel Europa heeft vereenigd tegen de onderdrukkers. Maar zoo de illusie, al op het vasteland heeft bestaan, thans is zij althans daár gestorven. Drie jaren van onderdrukking en mislukte verzet hebben de volkeren van het vasteland de les ingescherpt, dat zij moeten wachten. Wachten tot de militaire macht van het Duitsche beest is gebroken. Dan, en geen seconde eer, komt hún dag van de Bastille.

De groote illusie, dat die dag zou kunnen aanbreken vóórdat een militaire beslissing heeft plaats gevonden, ja dat die dag de noodzakelijkheid van een militaire beslissing wel misschien zou kunnen voorkomen, is in vele opzichten een uiterst gevaarlijke illusie. Niet alleen, dat zij zou kunnen leiden tot een soort propaganda-naar-het-vasteland, die of geen weerklank zou vinden bij degenen voor wie ze bestemd is, of zou kunnen bewegen tot daden, die de kost-

baarste levens zou opofferen in een nutteloos experiment; het gevaar van deze illusie is grooter. Het zou aan dezen kant van de Noordzee de gedachte kunnen wekken, dat de voorbereiding van een militaire beslissing er eigenlijk niet zoo heel erg meer op aankomt. Er zijn altijd wel menschen geweest, die gedacht hebben, dat anderen wel voor hen oorlog zouden willen voeren. Niemand heeft behoefte aan een variant van deze gevaarlijke gemoedsgesteldheid, die hierin bestaat, dat anderen wel voor hen revolutie zouden willen maken!

De oorlog is natuurlijk niet alléén een aangelegenheid van militairen aard. De landkaart duidt slechts de grenzen aan, van het gebied, waarin zich de sociale en staatkundige botsingen afspelen, waarvan thans de militaire uitingsvorm zoo sterk tot ons spreekt. Maar denkende aan de door ons allen zoo vurig verbeide bevrijding van Europa, moeten wij de illusie zeer beslist afwijzen, dat in de groote beslissing één phase zoo maar zou kunnen worden verslagen. Wie in zijn berekeningen en plannen voor de bevrijding der onderdrukte volkeren de voorwaarde van een Duitsche militaire nederlaag over het hoofd ziet, vergaapt zich aan luchtspiegelingen. Wanneer door een beslissing op het slagveld of elders, de militaire macht van den vijand in elkander zakt, hebben de volkeren van Europa warempel van Londen geen opwekking meer noodig om toe te slaan.”

U moet weten:

dat alle gemeentehuizen van vijf uur 's avond tot acht uur 's morgens bewaakt worden;

dat het voorgekomen is, dat de stations te Haarlem, Amsterdam en Utrecht afgezet zijn, en dat het daar aanwezige publiek gefouieerd is;

dat deze razzia's ook hebben plaats gehad te Amsterdam op het Leidscheplein, op het Rembrandtsplein en in de Kalverstraat;

dat bij een wachtlooper te Haarlem geconstateerd werd, dat hij tijdens een regenbui even geschild had;

dat hem daarna zijn persoonsbewijs werd afgenomen, terwijl hem medegedeeld werd, dat hij zich moest vervoegeen bij de Groene Politie;

dat hij daar gekomen naar een binnenplaats geleid werd;

dat vier emmers water over hem werden uitgespoten, waarna hij wederom eenige uren moest wachtlopen;

dat hij nu met longontsteking in het ziekenhuis is opgenomen;

dat in den laatsten tijd speciaal oude en zieke Joodsche landgenooten werden weggehaald, die tot nu toe op grond van doktersattesten thuis waren achtergelaten;

dat o.a. de geheele Joodsche Invalide is leeggehaald, alsmede het Nd. Israëlitische Ziekenhuis;

dat 600 metaalarbeiders uit de mijnen voor Duitschland gerequireerd zijn;

dat te Nijmegen 32 hoofdamtlenaren der gemeente geweigerd hebben mede te werken aan het verstrekken van ornaven betreffende jongelieden voor de tewerkstelling in Duitschland;

dat deze ambtenaren zijn ontslagen;

dat men daarna getracht heeft hen te arresteren;

dat er van de 32 slechts 7 thuis werden aangetroffen, die nu als gijzelaar naar Vught zijn overgebracht;

dat 15 April a.s. wederom 1200 Houzeemannetjes van de politie uit Schalkhaar op de Nederlandsche bevolking worden losgelaten en met ingang van 1 Mei a.s. opnieuw 1000 in opleiding worden genomen;

dat dir. Koerts van de M.T.S. te Amsterdam aan de Gestapo-agenten de particuliere adressen van de leerlingen uit het praktische jaar zelf heeft verschaft. Gevolg: verscheidene gepakt, andere ontvlucht;

dat Roskam met z'n familie onlangs verborgen gezeten heeft in Hotel „de Leeren Doedel” bij Arnhem.

Het nationaal-socialisme is demonisch.

Dit komt in de proclamatie duidelijk tot uitdrukking.

Ik, Hitler, heb u het fanatisme geleerd, ik leer het u vandaag, en, als het noodig is, morgen.

Ik, Hitler, heb u het geloof gegeven; ik geef het u vandaag opnieuw.

Ik, Hitler, zeg u, dat wij de macht van al onze vijanden zullen breken; ik, Hitler, zeg u: de eindzege is ons.

Ik, Hitler, verklaar u, dat niets mij kan afhouden van het vervullen van de taak, welke ik mij heb gesteld.

Ik, Hitler, heb het recht te geloven, dat de Voorzienigheid mij bestemd heeft om deze taak te volbrengen.

Dit is verwatenschap, waanzin.

Dit is demonisch, Godslasterlijk.

Dit zijn uitspraken van een mensch, die zich oppermachtig acht, en die meent te kunnen beschikken over God Almachtig.

Zulke taal doet ons denken aan Nebukadnezar en aan Rabsaké.

Die in den hemel woont, zal lachen.

De proclamatie van Hitler leert ons opnieuw, en op zeer sprekende wijze, wat het nationaal-socialisme is, welke de macht van zijn leider is, en wat die macht ons, tenzij God het verhindert, al meer gaat brengen.

Stijge ons gebed op tot den Heere van hemel en aarde.

Zij er een al trouwer wordend belijden en beleven van het Koningschap van Christus.

En worde, in overeenstemming daarmee, gestreden tegen het nationaal-socialisme als wereldbeschouwing, als levenshouding, en als macht over ons leven; verzet geboden tegen de tyrannie van den bezetter en zijn aanslagen op geloof en waarheid, recht en vrijheid, karakter en eer, en het Vaderland.

DE BRIEF VAN DE KERKEN AAN DEN RIJKSCOMMISSARIS.

Ons kwam een afschrift van dezen brief in handen. Gaarne brengen wij dit ter kennis van onze lezers.

De Protestantsche Kerken en de Roomsche-Katholieke Kerk in Nederland gevoelen zich genoopt zich nog eenmaal met diepen ernst tot U te richten, Heer Rijkscommissaris.

Zij hebben zich meermalen tot U gewend met ernstig beklag over de voortschrijding van het onrecht tegenover het Nederlandsche Volk, waardoor ook de Kerken zich diep getroffen gevoelen. Zooals zij het tegenover U uitspraken hebben zij, krachtens de haar van Christus' wege opgelegde roeping, haar stem te doen hooren, ook wanneer in het openbare leven de in het Evangelie verankerde beginselen worden aangetast. Zij noemen in het bijzonder die beginselen, welke de grondslagen uitmaken van ons Christelijk volksleven: gerechtigheid, barmhartigheid en vrijheid van levensovertuiging. Zij moeten getuigen, dat ook de Machthebbers onderworpen zijn aan de Goddelijke Wet en zich hebben te onthouden van daden, welke door die Wet worden veroordeeld. De Kerken staan schuldig, wanneer zij in gebreke zouden blijven de Machthebbers te wijzen op de door hen bij hun machtsuitoefening begane zonden en zouden nalaten te waarschuwen voor het oordeel Gods.

De Kerken hebben reeds gewezen op: de toenemende rechteloosheid; het ten doode vervolgen van Joodsche medeburgers; het opdringen van eene levens- en wereldbeschouwing, die lijnrecht in strijd is met het Evangelie van Jezus Christus; den verplichten arbeidsdienst als nationaal-socialistisch opvoedingsinstituut; het aantasten van de vrijheid van het Christelijk onderwijs; het gedwongen tewerkstellen van Nederlandsche arbeiders in Duitsland; het ter dood brengen van gijzelaars; het gevangen nemen en het gevangen houden van velen, o.a. van kerkelijke ambtsdragers onder zoodanige omstandigheden, dat reeds een ontstellend aantal in de concentratiekampen het offer van hun leven moest brengen.

Thans is daarbij gekomen het als slaven opjagen, grijpen en wegvoeren van duizenden jonge menschen.

Voor al deze handelingen is in toenemende mate het recht Gods geschonden.

De Kerken prediken tegen haat en wraakzucht in het hart van ons volk en verheffen hun stem tegen de uitingen daarvan. Niemand mag, naar het Woord Gods, eigen rechter zijn. Maar evenzeer hebben zij de roeping ook dit Woord van God te prediken: „Gij zult Gode meer gehoorzaam zijn dan den menschen”.

Dit Woord geldt als richtsnoer bij alle gewetensconflicten, ook bij die welke door de genomen maatregelen zijn opgeroepen.

Om der wille van het recht Gods mag door niemand eenige medewerking worden verleend aan daden van onrecht, omdat men zich daardoor aan dat onrecht mede-schuldig maakt.

Heer Rijkscommissaris, het is in gehoorzaamheid aan haren Heer, dat de Kerken dit woord tot U moeten richten; zij bidden God, dat Hij U in Zijn weg moge leiden tot herstel van het zoo ernstig geschonden recht in de uitoefening van de macht.

Onderteeikend door de vertegenwoordigers der verschillende Kerken,

Van dit waardige, diep ernstige en besliste stuk hebben wij met hartelijke instemming kennis genomen.

Het is een bede om recht, om herstel van het geschonden recht.

Vinde zij bij allen gehoor.

En pare zich daaraan trouw in de daad, jegens God en jegens onzen plicht tegen den bezetter, zoolang deze zich niet gedraagt naar het recht.

MOORD.

Eenige weken geleden heeft een nieuwe strijdwijze in Nederland haar intocht gedaan: De politieke moord.

Dat strijdmiddel was bij ons even weinig in zwang, als in Engeland, in Zwitserland, in de Scandinavische landen. Het behoort meer bij volken, die op een lagere trap van ontwikkeling staan. In Rusland en in de Balkan behoorde de sluipmoord van ouds tot de vaste instellingen op staatkundig gebied; in Duitschland ging de opkomst van het nationaal-socialisme gepaard met reeksen van moorden.

Nu blijkt, hoezeer de oorlog ook bij ons het zedelijk oordeel en het zedelijk besef uit het spoor heeft gebracht. Het ergste is niet dat er enkelen gevonden worden, die naar het moordwapen grijpen, erger is, dat zoovelen, van wie beter verwacht mocht worden, aarzelen de daad te veroordeelen of haar vergoelijken, of zelfs goedkeuren.

Heeft dan het achtste gebod zijn kracht verloren? Het is toch klaar en duidelijk, dat dit verbod overtreden is. Wie in oprechtheid en eenvoud begeert naar Gods geboden te leven, gevoelt dit. Hij zou zich daardoor laten weerhouden, wanneer hij de kans kreeg om zonder vrees voor ontdekking een of meer vijanden of landverraders om te brengen.

Maar is het niet natuurlijk, dat men zich verheugt, wanneer een landverrader krijgt, wat hem toekomt, wanneer een onderdrukker uit den weg geruimd wordt? Natuurlijk is het zeker. Ten deele komt die vreugde echter voort uit de oude natuur van den mensch, uit haat en wraakzucht die een welkome voldoening vinden, zonder dat men zelf zijn handen behoefde vuil te maken. En voorzover die vreugde rechtmatig is, houdt zij geenszins in goedkeuring van den moord. Men verheugt zich over de gevolgen, maar de zedelijke beoordeeling van de daad hangt niet af van de gevolgen maar moet haar grond vinden in de wet Gods. Het doel heiligt de midelen niet.

Maar staat het wel vast, dat het gebruikte middel verboden is? Er zijn toch omstandigheden onder welke de wet haar eisch laat vallen, haar veroordeeling inhoudt. Een daad, die door noodweer geboden is, of door den nood opgelegd is, vindt daarin haar rechtvaardiging.

Wij moeten nagaan, of zulk een geval zich hier voor doet. Wij moeten elke drogreden onder de oogen zien, waarmee de booze wraakzucht zich deugdzzaam en edel, althans schuldeloos zoekt te praten.

Een opmerking nog vooraf. Haar kracht ontleenen deze drogredenen aan het feit, dat men de conclusie zoo gaarne voor juist wil houden. Wanneer de neergeschotene alles eerder was dan sympathiek, wanneer men over de gevolgen van de daad zich verheugt, dan wil men aan een veroordeeling van die daad niet aan, dan aanvaardt men haar al te gemakkelijk op vooze gronden om haar te rechtvaardigen, althans te verontschuldigen.

Is hier noodweer? Die is er, als gij aan een onmiddellijke aanval bloot staat, en de bescherming door den staat en zijn politie niet bij de hand is. Dan moogt ge ter verdediging van lijf, eerbaarheid of goed alles doen, wat ter afwering van die aanval noodig is. De roover, die U met een „je geld of je leven” tegentreedt, moogt ge neerschieten.

Zoo was de situatie hier niet. Welk goed werd door generaal Seyffardt aangevallen? Was hier een onmiddellijke aanval? Men bedenke, dat generaal Seyffardt's naam niet was verbonden aan de dreigende conscriptie en ronselpraktijken, maar aan de organi-

hinderen. Maar wat gij wel kunt verhinderen, is vrijwillige aanmelding daarvoor. Thans wordt van u gevorderd formulieren in te vullen en geteekend weg te zenden aan dezen nat. soc. Kameradenschapsbond. Van zeer vele politiemannen is bekend dat zij de neiging hebben ook dit te doen. Mogelijk hebben velen het reeds gedaan. Beseft, dat ge uzelf hiermede totaal verkoopt, met huid en haar overlevert aan den vijand, dat ge u **vrijwillig** schaart in het gelid van die „Nederlandsche strijders“, wier naam we niet eens willen noemen.

Nederlandsche politiemannen, waar is de grens, die uw geweten u stelt?

Bestaat die grens voor u niet?

We kunnen dit niet gelooven.

Ge moet dit alles onder zeer hoogen druk hebben gedaan.

Nogmaals doet ons volk een beroep op u. Nog is het niet te laat om den verkeerden weg te verlaten. Maar dit moet oogenblikkelijk. Dit moet nu! Weigert iets te ondernemen tegen uw Koningin en Haar regeering, tegen uw volk. Strijdt met hen in één gelid. Met u zullen zij ook alle consequenties dragen.

Eens waren wij trotsch op u. Wischt de schande uit door een fiere, Nederlandsche houding! En persoonlijk én gemeenschappelijk. Gaat uw volk, dat ook in zeer vele opzichten slap is, vóór! En zorgt dat wij in „1813“ over een Nederlandsch politiecorps beschikken bestaande uit mannen, mogelijk zonder uniform, doch met ruggegraat!

WERKGEVERS WEEST OP UW HOEDE.

Bij sommige vakgroepen kwam een mededeeling binnen betreffende het loon in verband met de verplichte bedrijfssluiting.

Voor werkgevers, die niet in de gelegenheid zijn den verzuimden werktijd in de verplichte sluitingsperiode door overuren in te halen (en dat zijn door gebrek aan materialen, enz. natuurlijk heel veel) bestaat de mogelijkheid op een vergoeding door den staat. Hier schuilt natuurlijk weer een adder onder het gras. Een arge looze werkgever geeft dit op en de klauwen van den Duitschen oorlogsmoloch grijpen weer den arbeider in ons land, „omdat er immers toch geen voldoende werk voor is“.

Dus, werkgevers, maakt geen aanspraak op deze vergoeding en werkt daardoor mede aan de bevrijding van ons land.

Aantal arbeiders Ned. Kolenmijnen 1938 gemiddeld per maand 30.000. 1942 41.000.

Productie van 1938 tot 1942 in het overeenkomstig aantal maanden gedaald met 4%. (ondanks Zondagsarbeid).

Overzicht van de aantallen geregistreerde geëvacueerden en vluchtelingen, verblijvende ten Oosten van de demarcatielijn, naar den toestand op 31 Dec. 1942:

Groningen	928
Friesland	1223
Drente	538
Overijssel	926
Gelderland	6523
Utrecht	2598
Noord-Brabant	1871
Limburg	447
	15054

MEISJES VOOR HET ROODE KRUIS.

Duitsche Ronselaars aan het werk.

De totale oorlog laat niets onaangetast, zelfs de verpleegsters in onze ziekenhuizen niet. De Directie van het tegenwoordig Westergasthuis (eigenlijk Wilhelmina-Gasthuis) te Amsterdam, stelt n.l. een onderzoek in, welke zusters er genegen zijn in de Duitsche kliniek te gaan werken. Speciaal worden de particuliere zusters onder de loupe genomen.

In den laatsten tijd is er weer een paviljoen van het W.G. (lees: Wilhelmina-Gasthuis) in gebruik genomen door de Duitschers. Dat betekent, dat nu de helft van deze inrichting voor hen dienst doet. Nu is het niet geheel zeker, wat de bedoeling van het onderzoek is n.l. dit deel van het Gasthuis te „bemannen“, of dat het bedoelt de gezindheid van deze meisjes te peilen in hun verhouding tot de Duitschers.

Het doet er ook niet toe.

Laat één ding zeker zijn: **Onze verpleegsters mogen zich niet laten ronselen voor Duitschland.**

Het parool voor hen zij daarom: Weigert te werken in de afdeeling van den vijand.

Voor misverstand moeten we ons hier wel zeer hoeden. Het Roode-kruis is voor ons het teken van de neutraliteit. Het is ons heilig en onder dit teken zullen wij ook den vijand hulp verleenen. Maar anders wordt het als men van hier de zusters wegvoert of ze in de Duitsche afdeeling aan het werk zet. Dan worden zij ingeschakeld in het oorlogsapparaat van den vijand.

Waar blijven de Duitsche meisjes voor dit werk. Zij worden ingeschakeld in het leger. We zien ze bij tientallen door de straten van de grootere steden flaneeren en in het Roode Kruis moeten onze meisjes hen vervangen.

De Duitschers roepen, voor dit hun onheilig streven, de geest van Florence Nightingale op, om haar liefde en overgave tot het verpleegsterswerk na te volgen. Dit is een vervalsching. **Zij deed het in dienst van haar eigen vaderland!**

Elke hulp hier geboden, elke vrouw hier ingeschakeld, maakt één vrouw vrij voor het Duitsche oorlogspotentieel. Duitschland heeft ons zelf als vijand gewild. Welnu, dat hij ons dan ook alzoo krijgje!

Weigert absoluut.

PROF. Dr. ROBERT REGOUT. S. J.

In het concentratiekamp te Dachau is op 46-jarigen leeftijd overleden **Dr. Robert Regout**, in leven buitengewoon hoogleraar aan de R.K. Universiteit te Nijmegen. Ook Prof. Regout viel als slachtoffer van de Duitsche terreur. Hij werd reeds in het najaar van 1940 gevangen genomen naar aanleiding van een artikel van zijn hand in „Studien“ over bezettingsrecht, waarin hij nadrukkelijk de trouw aan onze wettige regeering en aan de Koningin op den voorgrond stelde.

In hem verliest ons land een jeugdig geleerde van wien voor de toekomst terecht nog hooge verwachtingen werden gekoesterd. Zijn dissertatie over „La doctrine de la guerre juste“ (De leer van den rechtvaardigen oorlog) heeft onder vakgeleerden zeer de aandacht getrokken.

Regout was een onvermoeid strijder voor den opbouw eener internationale rechtsorde, waarin de oorlog al meer verdrongen zou moeten worden door vreedzame middelen tot handhaving van het recht. Het geloof in de noodzakelijkheid van dien strijd berustte op zijn religieuze overtuiging. Zijn laatste pleidooi voor waarheid en recht heeft hij met zijn leven bezegeld en zijn nagedachtenis verdient daarom bij het Nederlandsche volk in hooge eere te blijven.

U moet weten

..... dat Ds. C. P. Boodt, Geref. Pred. te Delft, medio Januari is gearresteerd wegens zijn preek op Oudejaarsavond en na een verhoor van drie uren geboeid naar Scheveningen is overgebracht;

..... dat Ds. J. W. Siertsema, Geref. Pred. te Haarlem, om uitlatingen op den kansel eveneens werd gearresteerd en naar de gevangenis aan den Amstelveenschen weg te Amsterdam is overgebracht;

..... dat op 15 Januari de orde der Trappisten haar klooster, „de Achelsche Kluis“, te Boxel en Schaft (N.B.), alwaar zij dagelijks ongeveer 150 Nederlanders en Belgen gratis en bonloos placht te voeden, in één uur tijds heeft moeten ontruimen met achterlating van haar geheele bezit; de miswijf werd onmiddellijk in de auto van de Gestapo geladen;

..... dat, toen er einde December in het kamp te Haaren sprake was van vrijlating van een beperkt getal gijzelaars, de R.K. geestelijken bereid waren zich vrijwillig voor de gehuwden terug te trekken;

..... dat bij Vught (N.B.), een kamp gereed is gekomen, dat plaats biedt voor rond 20.000 gevangenen; een groot deel der Amersfoortsche gevangenen is daarheen reeds overgebracht.